

Verksamhetsuppföljning 2019

ÖSTERÅKERS PASTORAT

Omtanke,
gemenskap
& trygghet



Svenska kyrkan 
ÖSTERÅKER



*Fira gudstjänst,
bedriva under-
visning samt
utöva diakoni
och mission.*

ÖSTERÅKERS PASTORAT

Svenska kyrkan i Österåker består av två församlingar som sedan 2018 samverkar under det formella namnet Österåkers pastorat.

De samverkande församlingarna är Österåker-Östra Ryds församling och Ljusterö-Kulla församling. Det finns en gemensam förvaltning för begravningsverksamhet och fastigheter.

Med förtroendevalda och kyrkoherde styrs och leds verksamheten inom församlingen. Kyrkofullmäktige är det högsta beslutande organet, kyrkorådet är pastoratets styrelse och det finns också ett församlingsråd för respektive församling.

Församlingarnas grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Svenska kyrkan är indelad i både församlingar, kontrakt och stift. Österåkers pastorat hör till Stockholms stift och Roslags kontrakt. Högsta beslutande organ i Svenska kyrkan är kyrkomötet som sammanträder varje år för att besluta i övergripande frågor för hela kyrkans verksamhet.

INNEHÅLL

Verksamhet	sid 3
Några händelser	sid 4
Kyrkoherden har ordet	sid 6
Gudstjänst & kyrkliga handlingar	sid 7
Undervisning.....	sid 8
Diakoni.....	sid 9
Mission	sid 10
Musik	sid 11
Fastighetsförvaltning	sid 12
Begravningsverksamhet	sid 13

VERKSAMHET

Denna verksamhetsuppföljning vill visa glimtar av verksamheten under 2019. Som en del av den världsvida kyrkan är syftet med all verksamhet pastoratet bedriver enligt kyrkoordningen; att människor skall komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som pastoratet utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.

27.848

kyrkotillhöriga

56

anställda

50

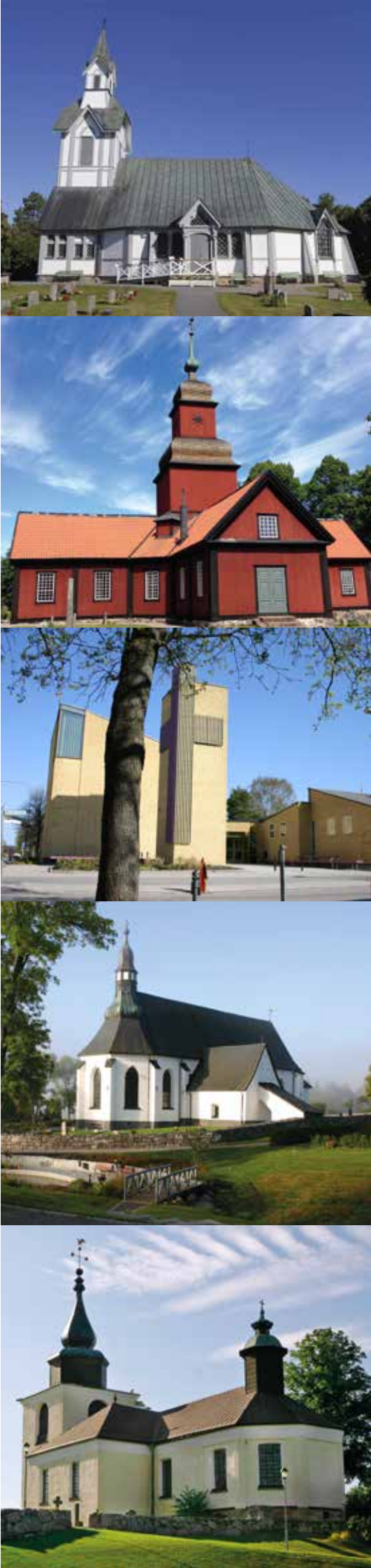
volontärer

5

kyrkor

2

församlingar



Året var 2019



DANSYOGA



DOPÄNGLAR



KYRKSPIRA LAGAS



DROP-IN-VIGSEL



KONSTKVÄLLAR



LOVÖPPET



TRÄDPLANTERING



SÄKERHETSKONTROLL



VÄGKYRKOR



KYRKOHISTORISK FILM



LJUS I MÖRKRET



STAFFAN HELLGREN



Några ord från kyrkoherden

Då Österåkers pastorats arbete påverkar och berör nästan 28 000 kyrkotillhöriga har vi ett stort ansvar att analysera omvärlden och utveckla verksamhet som speglar församlingens grundläggande uppdrag; att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission på ett för pastoratsborna relevant sätt.

Under hösten 2019 bildades en ny ledningsgrupp och ett intensivt arbete med att kartlägga inom vilka områden pastoratet inför framtiden behöver tydliggöra och satsa.

FEM PROJEKTOMRÅDEN I FOKUS

1. Hållbarhet/miljöcertifiering
2. Skärgårdskyrka/sommarkyrka
3. Hemkyrka
4. Församlingsinstruktion (församlingens styrdokument)
5. Fastigheten Åkersberga Kyrkliga Centrum
6. Verksamhetsområdena Barn/unga respektive Vuxna

Österåker 20200428

Staffan Hellgren
Kyrkoherde

Gudstjänst & kyrkliga handlingar

Gudstjänsterna är pastoratets puls. Huvudgudstjänster firas varje söndag och helgdag i respektive församling. Kyrkorna ska vara tillgängliga för alla. God kunskap och en tillmötesgående atmosfär ska prägla medarbetare, anställda så väl som ideella.

Gudstjänstlivet i pastoratet är varierat med lokal förankring. Huvudgudstjänster firas varje söndag och helgdag i respektive församling. Personalen är stationerad i varje församling då närhet och kontinuitet är viktigt. Gudstjänster på finska firas. Gudstjänst erbjuds även för intagna på Österåkersanstalten. Sommartid firas många friluftsgudstjänster.

Kyrkliga handlingar erbjöds under 2019 i både Ljusterö och Roslags-Kulla kyrkor. Dessutom försöker vi erbjuda dop och vigsel i hemmet när så önskas. På alla hjärtans dag fanns möjlighet till drop-in-vigsel i Östra Ryds kyrka och tre par tog vara på den möjligheten.

En viktig verksamhet som tangerar gudstjänster är vägkyrkan. Roslags-Kulla kyrka och Östra Ryds kyrka håller öppet under sommaren. I Östra Ryd är det kyrkvårdarna som fungerar som värdar och leder en kort gudstjänst på söndagarna som inledning av dagen.



13.000 personer
deltog i gudstjänster
42 dop
28 begravningar
10 vigslar

Undervisning

Pastoratet erbjuder olika verksamheter och många mötesplatser för både barn och familj, ungdomar samt vuxna där man får erfarenhet av kristen tro, tradition och får uppleva och vara delaktig i kyrkans liv, andakt och gemenskap.

Aktiviteter för barnfamiljer är t.ex. olika öppna verksamheter såsom öppna förskolan, lovöppet, fredagsmys, pysseldagar och medeltidsdagen i Östra Ryd kyrka. Det arrangeras även skapargrupper för olika åldrar samt ett mycket uppskattat musikalläger.

För att ge unga en möjlighet att växa som människor och i sin tro, erbjuds verksamhet och mötesplatser: konfirmandundervisning, ledarutbildning, olika läger samt grupper för ungdomar med särskilda behov.

Vi har ett omfattande och nära samarbete med förskolor och skolor i kommunen. Samverkan med skolan sker i dess arbete enligt läroplan och lokal skolplan, i de ämnen där kyrkan på ett naturligt sätt kan bidra med kunskap, reflektion och upplevelse.

Diakoni

Diakoni är medmänsklig omsorg, grundad i Kristi kärlek, uttryckt i kyrkans liv. Den vill genom barmhärtighet och solidaritet möta människor i olika livssituationer.

Diakoni är att handla utifrån kyrkans specifika uppdrag i samhället och världen samt att vara en del av den gudstjänstfirande församlingen. Diakonins syfte är att ha omsorg om och avhjälpa nöd i församlingen. Det görs genom olika praktiska uppgifter, ekonomisk stöttning, självvård såväl enskilt som i grupp, hembesök, skapa tillhörighet och gemenskap. Diakonin har också till uppgift att synliggöra orättvisor i samhället.

SAMTALSSTÖD

I Österåkers pastorat erbjuder vi många typer av samtal. Församlingsbor kan komma i självvårdande samtal till präst eller diakon, möta en terapeut på kyrkans samtalsakut eller komma på parsamtal hos våra familjerådgivare. Vi har haft ca 2500 samtal under 2019. Vi åkte också ut till våra äldreboenden för samtal, gjorde besök på olika vårdinrättningar samt hembesök. Vi har också riktat stöd såsom samtalsgrupper om sorg, stöd för att kunna hantera missbruk och stöd för kvinnor i utsatta relationer.

MÖTESPLATSER

Vi satsar mycket på olika mötesplatser såsom "fredagar för kropp & själ" med bön, yoga och gemensam fika, soppluncher, fika till våra besökare på kyrktoget med flera.

SAMARBETE MED ANDRA AKTÖRER

Diakonin stöttar polisen med överlämnande av dödsbud, har hjälpt skolor och arbetsplatser vid kriser, delat ut matkassar till jul i samarbete med andra aktörer och samarbetat med kvinnojouren kring olika ärenden.

VOLONTÄRVERKSAMHET

Volontärer är en viktig del av kyrkans liv. De ideella medarbetarna ska ha en uppgift som ger glädje och mening, där man får förtroende och ansvar. Under 2019 har vi haft ca 50 mer eller mindre aktiva volontärer.



Mission

Verksamhet mission är att vara utsänd och det är grundläggande för kyrkan. Mission är något som kyrkan är, inte något som kyrkan gör. Kyrkan är en del av Guds mission och som sådan sänd ut i världen för att förkunna och gestalta evangeliet om Jesus Kristus. Mission innebär också att arbeta för en beboelig värld för alla människor.

Genom det internationella arbetet vill vi tydliggöra att vi är en del av den världsvida kyrkan. Internationella gruppen är en rådgivande grupp, som håller sig uppdaterade med det som händer i de länder dit vi skickar stöd och det som händer på nationell nivå, ACT Svenska kyrkan. Internationella gruppen består av anställda, volontärer och en representant från kyrkorådet.

UNDER 2019 FÖRDELADES MEDLEN TILL DESSA PROJEKT

- 100 000 till mjölkprojektet i Tanzania
- 10 000 World School Milk Day Tanzania
- 50 000 till socialt projekt i Rumänien via ACT
- 80 000 till PiL, utbildning för kvinnor i Moshi, Tanzania
- 30 000 ny spis Lwala Barnhem Kenya
- 10 000 pengar till skolgång, Lwala Barnhem
- 50 000 till Operation smile
- 25 000 till trädplantering i Tanzania
- 25 000 till ett projekt för gatubarn i Filippinerna via ACT
- 20 000 till elprojekt i mejeriet Fukeni (utfört av volontärer)
- 50 000 katastrofinsatser via ACT



Musik

Att fler hittar kyrkan genom musikgudstjänster och konserter. Musiken förstärker ordet och ger en andlig dimension för många av våra gudstjänst och konsertbesökare. Den syftar därigenom till att möjliggöra och fördjupa mötet med Gud och skapa större delaktighet i församlingslivet.

Under året framfördes ett varierat utbud av musikgudstjänster, musikmässor och konserter i pastoratet med 7 954 besökare på 73 tillfällen vilket ger ett snitt på 109 besökare per tillfälle.

320 vuxna och 120 barn sjunger eller spelar kostnadsfritt i någon av våra 19 körer eller musikgrupper.

Pastoratets omfattande musikverksamhet utmärkte sig speciellt under 2019 med den musikfestival som gick av stapeln 14-16 juni i pastoratets samtliga kyrkor. En manifestation för pastoratet som sådant men också ett sätt att visa utåt vilket fantastiskt musikliv vi har.



Byggnadsvård/fastighetsförvaltning

Våra kyrkobyggnader är fulla av historia, men är inga museum. Där firas regelbundet gudstjänster, och här äger viktiga händelser i människors liv rum. Kyrkobyggnaden väcker känslor. Det är viktigt att den finns där och att den vårdas. Svenska kyrkan har ett ansvar att bevara och tillgängliggöra det kyrkliga kulturarvet.

Pastoratet har en fastighetsansvarig som till sitt stöd har ett fastighetsteam bestående av kanslichef, kyrkogårdschef, fastighetsansvarig, sekreterare samt en delegerad från Kyrkans fastighetssamverkan. Målet är att få ett väl skött och nyttjat fastighetsbestånd. Stort fokus läggs också på att lokalerna skall vara arbetsmiljövänliga och tillgängliga samt ha låga driftskostnader.

Det viktigaste projektet under året har varit att påbörja återställandet av Roslags-Kulla kyrkas spira.

TORNSPIRAN RESTAURERAS

Tornspiran på Roslags-Kulla kyrka har restaureras på grund av stormskador. Innan arbetet kom igång arbetade vi en tid med att ta reda på vilket som var det bästa och säkraste sättet att laga spiran. Lagningsarbetet, som samordnas med rödtjärning av kyrktornet, pågick hela vintern.

I oktober lyftes spiran ner med hjälp av en lyftkran. Den har nu renoveras. Under 2020 fortsätter arbetet bl a med att lyfta ner hjärtstocken, på vilken spiran suttit, och ersätta med en ny.

Begravningsverksamheten

Begravningsverksamheten finns för att samhället ska ta hand om sina avlidna. Begravningsverksamheten bekostas av den lagstadgade begravningsavgiften. Huvudmannen ska anordna och hålla allmänna begravningsplatser för alla folkbokförda, oberoende av trostillhörighet.

Pastoratets kyrkogårdsförvaltning har uppdraget att utöva huvudmannaskapet beträffande begravningsverksamheten. De grundläggande uppgifterna för förvaltningen är:

- Att uppfylla begravningslagens krav på en värdig och effektiv verksamhet.
- Att ge medborgarna god service när det gäller alla frågor och uppgifter rörande gravsättningar och gravskötsel.
- Att så långt det är möjligt tillgodose alla medborgares önskemål om god begravningsmiljö, bland annat genom att tillhandahålla plats för kistgravar, urngravar, minneslundar, askgravlund samt platser och lokaler för andra trosbekännare.
- Att sköta begravningsplats och kyrkogårdar på ett ekonomiskt och effektivt sätt för att uppnå goda resultat.
- Att bevara och utveckla begravningsplats och kyrkogårdar ur miljöperspektiv och som de kulturarv de är.

Under 2019 har vi ökat miljömedvetandet och miljöinsatserna på kyrkogårdarna. Vi har utrett behoven av ökad belysning på samtliga kyrkogårdar och påbörjat arbete med ny belysning på två kyrkogårdar, Österåker och Roslags-Kulla.

Under 2019 kontrollerades alla stående gravstenar på Garnsvikens begravningsplats och Österåkers kyrkogård, för ökad säkerhet. Underkända stenar åtgärdas av respektive gravrättsinnehavare.



SVENSKA KYRKAN ÖSTERÅKER

Postadress: Österåkers pastorat, Box 46, 184 21 Åkersberga
Besöksadress Åkersberga kyrka: Bergavägen 13, Åkersberga
Besöksadress Prästgården Ljusterö: Mellansjövägen 53 A, Ljusterö
Telefon: 08-540 845 00 Kyrkluren: 08-540 845 05
www.svenskakyrkan.se/osteraker
osteraker.pastorat@svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan 
ÖSTERÅKER